

Bölüm 34

Gebelikte Jinekolojik Malignitelere Yaklaşım

Alpay YILMAZ¹

Epidemiyoloji

- Günümüzde gebelikte kanser birlikteliği artmaktadır. Çocuk sahip olma yaşının artması ve asemptomatik kanserleri saptamada invazif olmayan yöntemlerin gelişmesi en önemli nedenler arasında sayılabilir.
- Kanser ve gebeliğin aynı anda ortaya çıkması, teşhis, tedavi, doğum, doğum sonrası ve yenidoğan dönemleri dahil olmak üzere her aşamada tedaviyi zorlaştırır.
- Gebelik sırasında kanser tedavisinin nihai amacı, gebe olmayan kadınlara benzer bir prognoza ulaşmaktır
- Gebelikte kanser tedavisinde yaşanan zorluk, kanıta dayalı bilgilerin yetersizliği ve açık kılavuzlar göz önüne alındığında, klinisyenler kanserli gebe hastaları tedavi etmekte uzun süredir zorlanmaktadır.
- Kanserle komplike gebeliklerin tedavi başarısını optimize etmek için güncellenmiş tedavi protokollerini, yeni kanıta dayalı bilgileri ve uygun tedavi tekniklerini yaymak büyük önem taşımaktadır.
- Bu nedenle yeni tedavi protokolleri güncellenmiştir.

Gebelikte Jinekolojik Malignite İnsidansı

- Servikal kanser: 1,4-4,6/100.000
- Over kanseri: 0,2-3,8/100.000
- Vulvar kanser: 0,1-0,5/100.000
- Vajinal kanser: 0,1-0,5/100.000

¹ İKÇÜ Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi Kadın Hastalıkları ve Doğum Kliniği

Obstetrik Bakım

- Bu hasta grubu doğum öncesi bakım için yüksek risklidir; özel, iyi donanımlı bir merkeze sevk edilmelidir.
- İlk trimesterde embriyo, teratojenik maruziyete en açık durumdadır.
- Kromozomal ve yapısal anomaliler için standart tarama ve teşhis önerilmeli; gebelik komplikasyonları değerlendirilmelidir.
- Folik asit takviyesi ve beslenme danışmanlığı önemlidir.
- Fetal stres bulgularını saptamak için preoperatif ve postoperatif fetal izleme yapılmalıdır.
- Ameliyat sırasında uterus manipülasyonu durumunda, tokolitiklerin profilaktik kullanımı düşünülebilir.
- Servikal konizasyondan sonra, servikal yetersizliği değerlendirmek için seri servikal uzunluk ölçümleri önerilir.
- Rezidüel servikal uzunluk <25 mm saptanırsa vajinal progesteron uygulaması önerilir.
- Kemoterapi alan gebelerde; intrauterin gelişme geriliği, erken membran rüptürü ve preterm kontraksiyonların oluşma riskinin arttığı görülmektedir.
- Erken doğum kaçınılmaz olduğunda, fetal akciğer olgunlaşması için steroid tedavisi uygulanmalıdır.
- Doğum şeklinin rahim ağzı kanserinin onkolojik sonucu üzerindeki genel etkisi tartışmalı olsa da; vajinal doğum, tümörün yırtılmasına, aşırı kanamaya ve epizyotomi bölgesinde malign hücrelerin implantasyonuna neden olabilir.
- Sezaryen, servikal ve çoğu vulva kanseri için endikedir.
- Sezaryen skar dokusunda metastastaz saptanan olgular mevcuttur, bu nedenle kanser ile yakın komşulukta olan alt uterin segmentin cerrahi travmasını önlemek için korporeal bir uterin insizyon tercih edilmelidir.
- Trombo-emboli profilaksi amaçlı düşük moleküler ağırlıklı heparin (LMWH) özellikle postoperatif dönemde ve immobilizasyon durumlarında uygulanmalıdır.
- Onkolojik tedaviye vajinal doğumdan hemen sonra ya da komplikasyonsuz sezaryenden bir hafta sonra başlanmalıdır.
- Son uygulamadan bu yana geçen süre en az üç hafta ise, devam eden kemoterapi veya hedefe yönelik tedavi yoksa emzirmeye izin verilir.
- Plasenta metastaz açısından incelenmelidir. Plasentanın metastaz gösterdiği nadir durumlarda, pediatrik onkoloji merkezinde bebeğin üç aylık klinik takibi önerilir.

KAYNAKLAR

- * Amant F, Halaska MJ, Fumagalli M, Dahl Steffensen K. et al. Gynecologic Cancers in Pregnancy Guidelines of a Second International Consensus Meeting. Int J Gynecol Cancer on behalf of the ESGO task force 'Cancer in Pregnancy' 2014 (24): 394-403. doi:10.1097/IGC.0000000000000062
- * Amant F, Van Calsteren K, Halaska MJ, Beijnen J et al. Gynecologic Cancers in pregnancy: guidelines of an international consensus meeting. Int J Gynecol Cancer. 2009;19(suppl 1):S1-S12

- * Amant F, Berveiller P, Boere I A, Cardonick E et al. Gynecologic cancers in pregnancy: guidelines based on a third international consensus meeting. Ann Oncol. 2019 Oct 1;30(10):1601-1612. doi: 10.1093/annonc/mdz228.